

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 14 april 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Utrikesminister Maria Malmer Stenergård.

Diskussionens innehåll:

Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina med fokus på den senaste utvecklingen, samt EU:s stöd till Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar fortsatt för ett ökat, starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina – politiskt, militärt, ekonomiskt, humanitärt och rättsligt, samt

fortsatt stöd för Ukrainas EU-närmande. Regeringen verkar för att stödet ska levereras skyndsamt, utformat efter Ukrainas behov. Regeringen presenterade den 31 mars ett militärt stödpaket till ett värde av närmare 16 miljarder kronor. Det är regeringens största stödpaket hittills. Både värdet och innehållet är bevis på att regeringen prioriterar skyndsamhet utifrån Ukrainas behov. Detta militära stödpaket följer på ett rekordstort civilt paket som presenterades för några veckor sedan.

Regeringen verkar för att EU ska stödja en rättvis och hållbar fred grundad i folkrätten inklusive FN-stadgan. Regeringen verkar för att Ukraina och Europa involveras fullt ut i processen. Det är Ukrainas beslut när och under vilka omständigheter man väljer att förhandla med Ryssland och det är upp till Ukraina att avgöra vilka villkor för fred som är acceptabla. Det är också centralt att USA förblir engagerat i frågor som rör Ukrainas och Europas säkerhet.

Regeringen verkar vidare för att EU och medlemsstaterna skyndsamt förser Ukraina med nödvändigt stöd för att stärka sin försvarsförmåga och försvarsindustriella kapacitet. Regeringen verkar också för att Ukraina inkluderas i EU:s försvars- och försvarsindustrirelaterade instrument och program.

Regeringen verkar för att EU ska accelerera sitt stöd till Ukraina. Det inkluderar arbetet med den höga representantens initiativ som snarast bör tas vidare i syfte att öka EU:s militära stöd till Ukraina. Det är fortsatt viktigt att också hitta en lösning på rådande blockering inom den europeiska fredsfaciliteten (EPF). Regeringen verkar också för att ytterligare utveckla och anpassa EU:s militära utbildningsinsats EUMAM efter Ukrainas behov.

Regeringen arbetar aktivt för att EU ska öka trycket på Ryssland genom ytterligare sanktioner och andra åtgärder, däribland ett sänkt oljepristak. Detta i syfte att begränsa den ryska statens inkomster, tillgång till västerländsk teknik och förmåga att bedriva krig. Regeringen verkar dessutom för att EU ska införa tullar på ytterligare varusektorer från Ryssland.

Utifrån det allvarliga läge som råder kommer regeringen fortsatt driva på för att kommissionen snarast lägger fram konkreta förslag för att kunna använda grundkapitalet av de immobilierade ryska tillgångarna till stöd för Ukraina, i förenlighet med folkrätten och EU-rätten.

Regeringen verkar för fortsatt stöd till Ukrainas reformarbete och konkreta framsteg i EU-anslutningsförhandlingarna, så att klusteröppningar kan ske så snart som möjligt för Ukraina och Moldavien.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för folkrättsöverträdelser med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina, och välkomnar de viktiga framsteg som gjorts mot att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en skadeståndskommission för Ukraina.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde 14 mars 2025 inför rådets möte den 17 mars 2025.

5. Situationen i Mellanöstern, inklusive Syrien

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Utrikesminister Maria Malmer Stenergård.

Diskussionens innehåll:

Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk standpunkt:

Regeringen anser att det är ytterst allvarligt att vapenvilan i Gaza har brutits och att de återupptagna stridigheterna har lett till ett stort antal civila dödsoffer. Civila måste skyddas och all gisslan måste frigges, ovillkorligen och omedelbart.

Regeringen understryker vikten av en återgång till vapenvilan och att denna genomförs till fullo. Det är nödvändigt med ett varaktigt slut på stridigheterna och på sikt en förhandlad tvåstatslösning. EU bör fortsätta att genom sina olika verktyg, bidra till genomförande av en vapenvila och till långsiktiga lösningar på konflikten.

Regeringen är mycket kritisk till Israels beslut att stoppa humanitära leveranser till Gaza. Tillsammans med EU påtalar regeringen vikten av att obehindrat tillträde för storskaligt humanitärt stöd in i – och inom – Gaza, säkerställs, i enlighet med internationell humanitär rätt. Införseln av humanitära förnödenheter och elförsörjningen måste återupprättas

omedelbart. Sjukvårdspersonal måste alltid skyddas.

Regeringen välkomnar, tillsammans med övriga EU, den arabiska återbyggnadsplanen som en viktig utgångspunkt för fördjupad dialog och engagemang med regionala och internationella partners.

Regeringen ser med djup oro på den allvarliga utvecklingen på Västbanken, inklusive östra Jerusalem, med Israels utökade militära operationer, liksom bosättnarvåldet, den fortsatta expansionen av bosättningar och demoleringar av palestinska hem. Israels agerande på ockuperat område måste ske i enlighet med den internationella humanitära rätten. Civila måste skyddas och fördrivna personer måste tillåtas återvända säkert till sina hem. Regeringen är tydlig med att bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten, och att bosättningarna måste upphöra. Regeringen fortsätter att agera för beslut om sanktioner mot ytterligare extremistiska bosättare. Regeringen verkar för fler listningar av personer och enheter som stödjer Hamas eller Palestinska islamiska jihad.

Regeringen välkomnar att det nu finns en övergångsregering på plats i Syrien och att denna på ett tydligare sätt än tidigare representerar landets mångfald. Det är ett viktigt steg i den politiska övergångsprocessen och möjliggör fördjupade samtal om de tydliga förväntningar regeringen, tillsammans med övriga EU, har på det nya styret, inklusive i frågan om ansvarsutkrävande för brott mot civila såväl före som efter Assadregimens fall. Alla syriers rättigheter måste respekteras, oaktat deras etniska eller religiösa bakgrund.

Regeringen är redo att tillsammans med EU och andra partners stödja och bidra till en positiv utveckling i Syrien, som möter landets enorma, akuta behov, skapar förutsättningar för återuppbyggnad och möjliggör för miljontals syrier att återvända hem. Regeringen menar att eventuella ytterligare sanktionslättnader fortsatt behöver knytas nära till EU:s tydliga förväntningar om bland annat en inkluderande övergångsprocess och ansvarsutkrävande.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde 14 mars 2025 inför rådets möte den 17 mars 2025.

6. EU-Afrika-relationen: omedelbara prioriteringar och strategisk utblick

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll:

Rådet förväntas diskutera relationen mellan EU och Afrika, med ett särskilt fokus på situationen i Sudan.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Afrikas geopolitiska vikt ökar till följd av den tilltagande globala stormaktskonkurrensen. Regeringen verkar för att relationen mellan EU och Afrika stärks ytterligare, samt att EU och dess medlemsstater fortsätter att vara Afrikas främsta partner. Detta gäller såväl fred och säkerhet, multilateralt samarbete som handel och investeringar, där EU:s konnektivitetsstrategi Global Gateway kan spela en viktig roll.

Regeringen verkar för att EU tillsammans med Afrika tar ett gemensamt ansvar för att upprätthålla en regelbaserad världsordning, baserad på folkrätten.

Kriget i Sudan har skapat världens största humanitära kris, med över 30 miljoner människor i behov av humanitärt stöd. Regeringen verkar för ett ökat europeiskt engagemang för eldupphör, en fredlig lösning med återgång till ett civilt styre samt fullt, säkert och obehindrat humanitärt tillträde i Sudan. Det långsiktiga målet är att återuppta den demokratiska transition som avbröts av militärkuppen 2021. Regeringen välkomnar att EU använder sanktionsregimen som etablerades efter stridernas utbrott i syfte att öka påtryckningar mot de stridande parterna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Relationen mellan EU och Afrika berördes senast den 10 december 2021, inför rådets sammanträde den 13 december 2021. Situationen i Sudan berördes senast vid EU-nämndens sammanträde den 19 april 2024 inför rådets sammanträde den 22 april 2024.

7. Västra Balkan

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd:

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll:

Rådet förväntas diskutera situationen på västra Balkan, på basis av Europeiska rådets möte den 20–21 mars, där frågan hänvisades till fortsatt behandling i rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar för att kandidatländerna på västra Balkan fortsätter på den inslagna vägen mot framtida EU-medlemskap. Regeringen anser det av vikt att dessa länder ansluter sig fullt ut till unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, och fortsätter att genomföra nödvändiga reformer utan dröjsmål.

Regeringen ser med allvar på situationen i Bosnien och Hercegovina, och följer utvecklingen noga. Det är av central betydelse att värna fred, stabilitet och säkerhet i landet och regionen. Bosnien och Hercegovinas konstitutionella ordning, suveränitet och territoriella integritet måste respekteras.

Regeringen ser även med oro på den demokratiska tillbakagången och bristen på EU-anpassning i Serbien. Polisräderna mot civilsamhället i februari i år, inklusive mot svenska biståndspartners, är ett allvarligt steg i fel riktning. Regeringen i Serbien måste fullt ut respektera demonstranternas och civilsamhällets fri- och rättigheter. För att göra framsteg i EU-närmandet behöver Serbien implementera fundamentala reformer för att stärka mediefriheten, transparens och rättsstatens principer. Den svenska regeringen lyfter frågan med serbiska motparter på olika nivåer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Västra Balkan behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 19 juni 2024 inför rådet för utrikes frågor den 24 juni 2024.